

let kan behandle denne Lov uden at komme til at strejfe ind paa de andre Love, som staa i Forbindelse dermed, og som man ved forskellige Leiligheder har betegnet her i Salen som hørende ind under Arbejdsplanen. Ser De, mine Herrer, naar vi nu tage disse 2 Forbrugsartikler for os her i dette Forslag, Sukker og Ol, kan det jo ikke nægtes, at det er Forbrugsartikler for Tiden, og naar vi nu se tilbage i Historien — jeg tvivler ikke om, at de fleste Medlemmer her i Salen have læst Troels Punds Danmarkshistorie eller Stildringer af Folkelivet her i Norden — vil man se, at Forbrugsartiklerne her i Landet have vekslet til de forskellige Tider, og man kan se, hvorledes der er nogle Forbrugsartikler i en Periode og andre i en anden; det er næppe en Sag, som nogen Lovgivningsmagt formaar at hævme. Der har ganske vist til forskellige Tider været gjort Forsøg paa at hævme den eller den Forbrugsartikel. Man kan saaledes læse om, at i en Periode af det 16de Aarhundrede forbruges der en overordentlig stor Mængde Krydderier her i Landet. Det har altsaa vekslet, og vi behøve ikke at gaa saa langt tilbage. For 30—40 Aar siden vare de 2 Ting, som der her sigtes til, nemlig Sukker og Ol, i ethvert Tilfælde Ol med Alkoholindhold, ikke Forbrugsartikler. Det var saa ubetydelig lidt Sukker, som forbruges i den store Almuebefolkning; det var for 40—50 Aar siden forsvindende i Forhold til de store Mængder nu. Ollet er selvfølgelig en gammel Drik, og den har vel været kendt i umindelige Tider under forskellige Former. Men i den Tid, jeg har tilladt mig at nævne, for 30, 40—50 Aar siden kendte man ikke saadan til Bryggerier som nu. Det var jo i alt Fald paa Landet i den store Befolkning almindeligt, at selv mindre Familier tilberedte sig en Drik, som de kaldte Ol, som ganske vist paa mange forskellige Maader var forskellig fra det Ol, som gaar i Handelen, og som fremkommer fra Bryggerierne under Navn af Bajerstøl, Hvidtøl, Bitterøl v. s. v. Men saa kom der en Periode, hvor baade Forbruget af Ol og ogsaa en bedre, finere og mere udbyttet Tilberedning af Ollet tog til, og hvor navnlig Forbruget af Sukker tog til i en ganske overordentlig Grad, og det er selvfølgelig, da vi nu en Gang ere inde paa indirekte Besatning, at de ledende Finansmænd, Finansministrene i lange Tider have haft deres Opmærksomhed særlig henvendt paa dette Omne, paa disse Forbrugsartikler og det er naturligt; thi naar man er kommen ind paa at skulle have sin væsentlige Indtægt gennem indirekte Be-

statning, er det naturligt, rigtigt og klogt, at en Finansminister forsøger gennem saadanne Forbrugsartikler at skaffe sig saa gode og rigelige Statteobjekter som vel muligt. Det er fuldstændig rigtigt og forstaaeligt. Nu er det allerede længe siden, at Sukkeret er blevet beskattet, og af de store Forbrugsartikler i vort Land erindrer jeg i Øjeblikket ingen, som ikke har en eller anden Besatning, medens Ol hidtil har været skattefrit. Det er derfor særlig naturligt, at der fra Finansministerens Side kan lægges længselsfulde Blikke efter et saa godt Statteobjekt som Ol overhovedet er. De erindrer vistnok mine Herrer, da denne Sag under en anden Form var til Forhandling her i Salen, hvor træffende og slaaende det erede Medlem for Njenshavns Amts Ake Valatreds (Hørup) udtalte, at en Stat paa Ol var et udmærket Pumpeværk, ved hvilket Finansministeren stadig kunde pumpe Kapitaler ind i Statskassen. Det var efter min Mening en slaaende Bemærkning, som jeg er vis paa vi erindre meget godt allesammen. Det er saare naturligt, at Finansministeren og hans Benner og i det hele taget de, som nu en Gang have den Opgave ved Hjælp af mange Midler i Statskassen at værne baade om den ene og den andet af de konservative Interesser, som de mene særlig at være kalbende til Talsmand for, at de gerne vilde have denne Skat. Jeg kan godt forstaa det, og dersom jeg kunde tænke mig i en Situation som de Herrer, kan jeg godt forstaa, at det er en fuldstændig lojalt og rigtig Tankegang. Men der er adskillige af os, ja jeg antager mange af os, der ere valgte med de Forudsætninger at skulle tale og værges og paase Menigmands Tarv, med andre Ord at skulle paase Demokratiets Interesser. Det er jo vor Opgave, og den ere vi i og for sig valgte paa; jeg antager, at det i alt Fald er saa for de fleste af os. Saa er Spørgsmaalet: Kan Demokratiet her i Landet, kan den almindelige, menige Befolkning være tjent med at saa dette Statteobjekt, denne Forbrugsartikel, som her er Tale om, ind blandt de virkelig betydningsfulde Statter? Jeg har tænkt saa nøje over denne Sag som vel muligt, og jeg forudsætter selvfølgelig, at man har taget Toldlettelserne paa Sukker i Betragtning; det er jo en Selvfølge. Jeg mener, at man kan ikke behandle denne Sag uden at tage det med i Betragtning. Jeg vil nu anfille det Tankeeksperiment, at vi stille Befolkningen ad i 2 lige store Dele. Til den ene Side regne vi de bemidlede og til den anden Side de ubemidlede. Selvfølgelig er det ikke saaledes, at man kan drage en skarp Grænse i saa Henseende, men